

Tavoitteellista loistorjuntaa
jo vuodesta 2012

NÄYTTEENOTTO-OHJE; SUOLISTOLOISTUTKIMUS

205_26

DIREKTIV FÖR PROVTAGNING: <https://lammasmaailma.fi/far-varlden-pa-svenska/>

OTA NÄMÄ HUOMIOON: Uuhilla loisten munia kannattaa etsiä papanoista silloin, kun loiset ovat aktiivisia ja tuottavat munia; **paras ajankohta on huhtikuusta toukokuun puoliväliin** ennen laitumelle laskua. Karitsoilla pyritään ennakoimaan tartuntojen voimistuminen; **tyypillisesti karitsanäytteet otetaan heinäkuun puolivälissä (vk 29) ja elokuun puolivälissä (vk 34)**. Karitsoita on punnittava 3 viikon välein ja näytteet otettava aina, jos kasvut hiipuvat. Maksamatotartuntojen aiheuttamat vauriot todetaan vasta teurastamolla. Kun loisia halutaan vastustaa tavoitteellisesti, on hyödynnettävä tilakohtaista **terveydenhuollon laidunnussuunnitelmaa**. Sellaisen tavoitteena on tartunnan pitäminen laitumilla niin alhaisena, etteivät loiset aiheuta karitsoille sairastumista tai kasvun hidastumista. Suunnitelmassa tilalle laaditaan konkreettinen, realistinen viljelysuunnitelmaan perustuva "laidunkauden lukujärjestys" eri eläinryhmille. Samalla pyritään ennakoimaan epäedullisten sääolosuhteiden vaikutus laidunten riittävyteen. Tilannetta seurataan papananäytein, jolloin ongelmiin voidaan puuttua ajoissa.

Ulostenäytteenottoon poimittavat yksilöt

1. Uuhien loistilanteen seuranta keväällä ennen laitumelle laskua:

- ✓ Kuusi (-9) satunnaisesti valittua ensikertaa karitsoivaa uuhta, jotka ovat edellisenä kesänä laiduntaneet viljellyillä laitumilla. Mikäli lampolaan on vuoden sisällä hankittu runsaasti ostoeläimiä, näytteenotto on rääätälöitävä erikseen. Ota yhteyttä: [info\(at\)lammasmaailma.fi](mailto:info(at)lammasmaailma.fi)

2. Karitsanäytteet eli laidunten loiskuormituksen seuranta keski- ja loppukesällä:

- ✓ Kuusi satunnaisesti valittua karitsaa jokaiselta laitumelta, joiden loistilannetta halutaan selvittää = **näyte 6 yksilöstä omaan hanskaan / tutkittava eläinryhmä**, pienempi määrä ei ole yhtä luotettava, karitsoita ei tarvitse tunnistaa yksilöllisesti, ryhmä riittää

3. Luonnonlaitumet: Näytteenotto suunnitellaan tapauskohtaisesti. Ota yhteyttä sähköpostitse.

4. Loislääkkeen tehon seuranta 7-14 päivää mahdollisen lääkityksen jälkeen: Näytteenotto on rääätälöitävä tapauskohtaisesti. Ota yhteyttä sähköpostitse.

Näytteiden lähetys

Näytteet tulee kerätä samana päivänä, kun ne lähetetään tutkittavaksi. Ne tulee myös jäädyttää jääkaappilämpötilaan ennen pakkaamista ja postitusta. Näytteiden lähetyspäiviä ovat **maanantai-tiistai**. Näytteet tulee lähettää Postin palvelupisteestä kirjeenä (**ei pakettina**). Nopeimmin ne tulevat näytekoteloissamme, muita päällyksiä ei Postin ohjeiden mukaan tulisi käyttää. **Lähtettäminen maksaa 2 kirjemerkin verran (5,50 eur)**. Lähetysosoite: Lammasmaailma Oy, Metsälammentie 20, 34130 Ylinen.

Näytteenotto

Vinkkejä karitsanäytteenottoon: www.lammasmaailma.fi

Näytteenotto on helpointa märehäytämisen ja makaamisen jälkeen. Laita käteesi kertakäyttöhansikas. Työnnä etusormesi kärki eläimen peräaukkoon ja pyörittele sormeasi. Kun eläin ulostaa, kerää suoraan hansikkaaseen 8-10 papanaa tai n. ruokalusikallinen. Näytteen voi ottaa maasta, mikäli se on aivan tuore ja olet nähnyt, mikä eläin sen papanoi. Käännä hansikas nurin ja sulje se. Kirjoita hanskaan (**ei solmun kohdalle**) tai tarraan vedenkestävällä tussilla näytteen järjestysnumero (1-9). Kirjoita sähköiseen läheteeseen uuhien nimi/korvanro tai karitsoista ryhmätiedot. Pakkaa näytteet sisäpussiin ja sitten lähetyksoteloon. **Täytä sähköinen lähete** ja laita lähetyksen mukaan vain paperinen saate (käännä).

Tulokset

Saat tulokset sähköpostiisi pääsääntöisesti näytteiden saapumista seuraavan vuorokauden aikana. Vastaukseen sisältyvät tiedot loismunien määrästä ja lajeista sekä **eläinlääkärin antama analyysi ja suositukset jatkotoimista**. Suosituksiin sisältyy myös ohje seuraavasta näytteenotosta.

Lammasmaailma Oy
Y-tunnus 2406003-2

Lammaslääkäri
0600-306 627, maksullinen

www.lammasmaailma.fi
info@lammasmaailma.fi